

Програма за работа на кандидатот за претседател на ЗНМ Фиљана Кока од 2022 до 2026 г.

1. Силно, гласно и видливо ЗНМ

Во изминатите четири години Здружението на новинари на Македонија беше безгласно и речиси невидливо во јавноста во заштита на правата на новинарите, професионалното новинарство и промоцијата на слободата на медиумите. Ваквата погрешна стратегија придонесе владата, политичките партии и сопствениците на медиумите да ги исфрлат новинарите од креирање на медиумските политики и законодавство.

2. ЗНМ - релевантен фактор во креирање на медиумските политики

Како кандидат за претседател на ЗНМ ќе се залажам ЗНМ да биде релевантен фактор во креирање на медиумските политики. За остварување на оваа цел ќе се залагам ЗНМ да работи на следните активности:

- Да го следи спроведувањето на законите што ја засегаат работата на новинарите и на медиумите
- Ќе го евидентираме секое прекршување на медиумските закони, ќе ја информираме јавноста и ќе вршам активен и постојан притисок законите да се спроведат доследно и неселективно
- Ќе делувам проактивно за усогласување на медиумското законодавство со европските стандарди
- Да се укинат законски решенија што придонесуваат за политизација и партизација на медиумите
- Да ја следи работата на медиумскиот регулатор во остварување на своите надлежности во заштитата на слободата на изразувањето и на слободата на медиумите
- Да застапува и лобира пред клучните актери одговорни за креирање и спроведување на медиумските политики
- Постојано и блиску ќе соработувам со други медиумски организации од земјата, регионот и ЕУ и ќе се залажам за ефективна соработка и со невладиниот сектор
- Ќе лобирам пред меѓународни институции за доследно спроведување на законодавството поврзано со медиумите и нејзино усогласување со европското законодавство

3. Независен национален јавен сервис

Националниот сервис во секоја демократска европска земја е столб на медиумскиот систем и пример за професионално новинарство. Како кандидат за претседател на ЗНМ ќе се залагам за зајакнување на независноста на јавниот сервис преку обезбедување одржлив избор на финансирање и независна уредувачка независност. За постигнување на оваа цел потребно е:

- Да се исполни обврската на владата еден отсто од националниот годишен буџет да биде доделен на националниот јавен сервис како што предвидува законот
- Транспарентен избор на членовите на Програмски совет на МРТ
- МРТ како отворена платформа за дебата за прашања од јавен интерес
- Подобрување на квалитетот на медиумската содржина

- Поголема транспарентност на вклучување на надворешни продукции
- Отворање дописништва во сите поголеми општини во земјата

4. Заштита на правата и слободите на новинарите

Ако ја добијам довербата на колегите како иден претседател силно и постојано ќе се залагам да се заштитат правата на новинарите и на професионалното новинарство

- Ќе ги заштитам новинарите од секакви притисоци и закани, од уредниците, менаџерите и сопствениците на медиумите, како и од бизнис секторот и политиката
- Гласно, навремено и соодветно ќе реагирам на секое прекршување на правата на новинарите и слободата на говорот
- Ќе се залажам да заврши политиката на неказливост на насилството врз новинари, преку посочување на одговорните кои ги заштитуваат насилниците на новинарите
- Ќе ги искористам сите демократски форми за заштита на новинарите и слободата на говорот од јавни изјави до протести
- Посебно внимание ќе посветам на новинарите од локалните и регионалните медиуми кои се изложени на поголеми притисоци

5. Европски модели за субвенционирање на медиумска содржина

Измените на законот за ААВМУ со кое се враќаат медиумските кампањи од јавен интерес претставува сериозна закана за уредувачката независност на медиумите. Ако владата, партиите и општините бидат главни финансиери на медиумите, тоа ќе придонесе за умртвување на критиката во медиумите и само цензурата кај новинарите.

Наместо јавни пари за политичка пропаганда од наводни јавни кампањи и политички кампањи за време на изборна кампања, јас како кандидат за претседател на ЗНМ ќе се залагам:

- Јавни пари за производство на медиумска содржина од јавен интерес според европски практики
- Субвенционирање на малцински, локални и печатени медиуми според докажани европски модели

6. Транспарентност во работата

Транспарентноста е клучна за остварување на заедничките цели за заштита на новинарите, професионалното новинарство и слободата на говорот.

- Ќе се залажам за поголема транспарентност во работата на органите на ЗНМ
- Редовно и активно информирање на членството и јавноста со сите активности на ЗНМ
- Директно вклучување на членството и постојани консултации за справување со предизвици и подобрување на состојбата на новинарите и медиумите
- Редовно гостување по сите медиуми за промоција на новинарската агенда
- Активно учество во расправите на Националниот совет за евроинтеграции, каде членува и претседателот на ЗНМ

- Редовно организирање на прес конференции
- Организирање дебати за состојбите во новинарството
- Дебати со клучни актери од медиумската сфера
- Одржување на интернет страницата и користење на сите социјални мрежи за комуникација со членството
- Редовна електронска комуникација со членството

7. Зајакнување на новинарската солидарност

Поради влијанието на политичките партии во работата на медиумите има обиди за предизвикување поделби меѓу новинарите. За надминување на ваквите појави ќе се залажам за зајакнување на новинарската солидарност.

- Ќе се залажам да се намали влијанието на политиката во медиумите, преку раскинување на клиентелизмот меѓу медиумите и партиите
- Избегнување на можноста владата и општините да бидат главни финансиери на медиумите
- Поттикнување на медиумски плурализам
- Организирање настани за новинарска солидарност
- Доделување на новинарски награди
- Организирање разни обуки за новинарите и медиумските работници

како жена новинарка, ќе ја уверувам јавноста дека ние жените знаеме да менаџираме, секогаш сме биле во првите редови во сите кризи и предизвици како мајки го обединуваме семејството и можеме да бидеме обединувачки фактор и во новинарството

8. Професионално новинарство

Нема да ја вратиме довербата во јавноста ако како новинари не работиме на поголемо почитување на професионалните стандарди предвидени во Кодексот на етика на новинарите. Правото на слобода на изразување на новинарите оди рака под рака со новинарската одговорност. Верувам дека поквалитетно новинарство ќе имаме ако се фокусираме на следните активности;

- Промоција на слободата на изразувањето и на медиумите
- Спротивставување на секој обид за цензура во медиумите
- Заштита и промоција на професионалните стандарди и етика во новинарството
- Зајакнување на механизмите за само-регулација во рамките на ЗНМ и на ниво на медиуми
- Зајакнување на советот на честа, како само регулаторно тело за новинарите и блиска соработка со СЕММ.
- Активно учество и посветеност на членови на ЗНМ во работа на Советот за етика во медиумите
- Постојани консултации на поранешни и сегашните членови на Советот на честа за размена на искуства

- Организирање студиски посети
- Промоција на работата на Советот на честа, јавно оградување од секое непрофесионално однесување од новинари